

La plej oportuna komunikilo de la studento kaj de la instruisto.

De B Jarne Beckman.

Dr Bjarne Beckman, gimnazia profesoro ĉe la gimnazio en Karlskrona, (Svedujo), prezidento de T.A.G.E.

Inter tio, kion oni povus diri al mia favoro estas, ke mi neniam estis "Valutaschwein". Estis ja siatempe allogo traveturi Mezeŭropon je fabelece malaltaj prezoj, sed pro la kaŭzo mi neniam faris tion. Eble mia esperanto-korespondado sufiĉis por mi.

Ĉar je la tempo de la fino de la mondilito, mi ĵus lernis esperanton, kaj post mallonga tempo mi korespondis kun la duono de Eŭropo, kun Germanujo, Aŭstrio, Hungarujo, Polujo, kelkan tempon eĉ kun Meksikio.

Mi estas konviktita pri tio, ke mi tiutempe ne komprenis duonon de la problemoj, kontraŭ kiaj miaj amikoj batalis, sed kiam mi nun relegas miajn malnovajn leterojn, multe speras en nova lumo. Certe mi renkontis multe da tragiko kaj mizeroj, sed ankoraŭ obstina idealismo, kiu altiĝis super la malespero de la tempo kaj brave premis la maldolĉan sorton sub siaj piedoj. Kaj mi estis frue edukata en la eŭropa spirito kaj lernis vidi ĉiun aferon de du flankoj, jes ofte de pli multaj. De tempo al tempo mi konsolidiĝis per poezio, kaj de tiu tempo venas mia malnova amato al hungara liriko, kiun mi komas preskaŭ tute en esperanta veste.

La melankoliaj atmosferoj de transilvaniaj popolokantoj, la arda kaj riĉekolora honorado de Petŝti al la amo kaj al libera milito, la mirinde sugestia simbola lingvo de Ady sonoras por eterne en miaj oreloj per esperantaj sonoj. Ĉar tiel mi lernis anĝi ilin.

Sed ĉiu interrilato kun Hungarujo postulas konfronton kun la hungara reviziismo, kaj sur tiu vojo mi venis al la problemoj de Danubo. Dum vojaĝo al Vieno, kie mi unuflanke estis partoprenanta esperantan konferencon kaj aliflanke studonta la Aŭstrian de Dollfuss, esperanto faris al mi notakseblajn servojn. Kun la plej granda trankvileco de la mondo miaj amikoj kaj mi povis promenadi kaj interparoli plej delikate sur stratoj kaj en tramoj sen riski fariĝi objekto por la suspektemo de la sekreta polico. Kaj sen esperanto mi ne povis fari tian profitigan rondpromenadon tra la laboristokvartaloj kune kun intocita gvidanto, kiam mi faris belan majan vesperon en 1934.

Kiam mi poste decidis studi la problemojn de Danubo en ĝia tuta amplekso, mi staris konsternita en la komenco antaŭ la grandega materialo kaj la ne-transvidebla problemkomplekso. Sed esperanto solvis la aferon: enketo al vico da eminentaj geesperantistoj el diversaj landoj, speciale el la statoj de la malgranda entento rezultigis riĉan kolekton de broŝuroj, traktatoj kaj bildoj, sendube partian sed trege profitigan elekton, sur kiu mi ĉefe bazas mian scion en la afero.

De Mezeŭropo mi ĵetis miajn rigardojn al la plej ekstrema Oriento, kie la nun perskutata kaj malpermesata Omoto-movado en Japanujo absorbis mian atenton. Kion mi scias de intimaj detaloj pri japana supersticaro, japana religio kaj japanaj atmosferoj estas preskaŭ tute ĉerpita el la nun malpermesata gazeto de la movado Omoto Internacia, unu el la plej bonaj esperanto-gazetoj de la mondo siatempe.

Sed mi reveturu hejmen al Svedujo. La malnovan demandon pri la loĝado de la heruloj en Blekinge kaj Varend kelkaj sciencistoj rilatigis al studoj pri la popolvesto en tiuj-ĉi provincoj kaj kelkaj partoj de Ĉeĥoslovakujo; kie heruloj pruveble loĝis. Letero al Esperanto-delegito en Bratislava havigis al mi en unu semajno ne nur vicon da bildoj sed ankaŭ prijuĝon de eminenta ĉeĥa sciencisto, kiu verŝajne definitive forkondukis el la tagordo la demandon pri la herula deveno de la blekinga popolvesto.

Kaj mi ne diris eĉ unu vorton pri la vojaĝoj. Super Praterstern kaj Piazzetta, super oleanderoarbedoj en Pompeji kaj la kaproj sur Malta, super la pastelkoloraj domoj de Tripolis kaj la nigra muziko de Gaar Garian super la gracia turo de Sainte Chapelle kaj la potenca ondrompilo Afsluitdijk, brilas pro mi la verda stelo, ĉar por preskaŭ ĉio, kion mi vidis en eksterlando, mi ŝuldas en iu ĉi alia maniero al esperanto aŭ esperantistoj. Politiko de nuntempo kaj historio de p^{re}tempo, la religioj de Oriento kaj la verkado de Okcidento, la katakomboj de Romo, la Karl Marxhof de Vieno - ĉu gepatra lingvo- kaj historioinstruisto povas pli postuli. Kaj, ĉio ĉi estis persta dank' al unu sola lingvo, komunikilo kiun oni tamen lernas majstri en la ondo de la tempo, kiun postulas ĉiu alia lingvo. Kaj ĉie en la mondo fidelaj amikoj, kiuj vere faras kiel eble plej multe por helpi per ion ajn. Ĉu oni ne devas demandi al si: ĉu la moderna pedagogo entute povas malhavi tian ilon en sia multfoje riska laboro? Kaj ĉu li povas respondi por ne kiel eble konigi ĝin al siaj lernantoj? Por mi la respondo ĉiukaze ne povas esti pli ol unu.

Tradukis Kari Wästfelt.